

Силабус курсу

Назва українською мовою	Історія України та української культури	
Назва англійською мовою	History of Ukraine and ukrainian culture	
Код	02 Культура і мистецтво	
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Фахова кваліфікація	фортепіано, оркестрові струнні інструменти, оркестрові духові та ударні інструменти, народні інструменти, хорове диригування, музикознавство, композиція, оперно-симфонічне диригування, спів	
Освітня програма	Освітньо-професійна	
Рівень освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти	
Рік навчання	1 рік (1,2 семестри)	
Форма навчання	Денна/заочна	
Кількість годин / кредитів ЕСТ	120/4	
Розподіл годин за видами занять	Лекційні та семінарські заняття	Самостійні заняття
	48+12 годин - денна форма 16+4 години – заочна форма	60 годин – денна форма 100 годин – заочна форма
Контрольні заходи	Екзамени – 1, 2 семестр	
Статус дисципліни	обов'язкова; цикл загально-гуманітарних дисциплін	
Мова викладання	українська	

Кадрове забезпечення

Викладач, кафедра	<u>Кафедра філософії та гуманітарних наук:</u> Стьопін Анатолій – проф., доктор істор. наук; Амецька Олена – ст. викладач Соколовська Галина – доцент, канд. іст. наук
Е-mail та інші контакти	stipin@ukr.net тел. 067 980 22 60; elena.ametskaya@ukr.net тел.068 261 4686 galisko3651@ukr.net тел +38 0671839021

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	<p>Метою курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підсилити знання здобувачів щодо основних історичних етапів становлення української державності, ознайомити з етапами розвитку української культури та основними її складовими – мистецтвом, етнографією та матеріальною культурою, науковими знаннями; • формування знань про культурно-історичні надбання українського народу, ознайомлення з методикою аналізу і
------------------------	--

	<p>вивчення духовних здобутків нації, особливостями розвитку національної історії та культури;</p> <ul style="list-style-type: none"> показати історичний, загальнокультурний та мистецький феномен України у колі західно-європейських народів та їх культур.
<p>Компетентності</p>	<p>Загальні (за освітньою програмою)</p> <p>ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (за освітньою програмою)</p> <p>СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>Поглиблені для курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> засвоєння концептуальних підходів до сучасного розуміння «Історія України» та її підвищеного значення в розвитку сьогоденного суспільства; вироблення критичного підходу до минулого та навички аналізу і критичного мислення в засвоєнні уроків історії, розуміння їх величезної ролі в процесі самовдосконалення народу і держави;

	<ul style="list-style-type: none"> • оволодіти шляхами дослідження та збереження культурних цінностей українського народу на основі розуміння закономірностей вітоглядного і духовного розвитку людини.
Результати навчання	<p>(за освітньою програмою)</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>Поглиблені для курсу :</p> <ul style="list-style-type: none"> • знання етапів та особливостей українського державотворення; етапів становлення та розвитку української культури та її досягнень на кожному історичному етапі; • розуміння сучасного історичного періоду, який демонструє нову озброєну спробу пригнічення України; • вміння аналізувати міжнародну обстановку в контексті війни проти України; • знання методологічних принципів вивчення історії української культури; • розуміння специфіки української культури як складової частини світового культурного процесу; • знання основних досягнень духовної культури України та характерних рис сучасної української культури.
Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що сприяють вивченню дисципліни)	<p>У структурно-логічній предметній схемі ОПП «Історія України та української культури» вивчається на етапі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і є дисципліною, яка підсилює міждисциплінарні зв'язки між всіма гуманітарними предметами і демонструє виходи на фундаментально-професійні та практично-професійні дисципліни. Підґрунтям до вивчення курсу є дисципліна «Історія України» в шкільному курсі, мистецькому коледжі, досвід складання ЗНО.</p>
Зміст дисципліни	<p style="text-align: center;">І семестр</p> <p>Тема 1. Історія в колі гуманітарних дисциплін.</p> <p>Тема 2. Формування слов'янських племен і українського етносу. Виникнення і розвиток Київської Русі.</p> <p>Тема 3. Галицько-Волинське князівство, Литовсько-Руська держава.</p> <p>Тема 4. Формування українського козацтва. Діяльність Петра Сагайдачного.</p> <p>Тема 5. Визвольна війна під керівництвом Богдана Хмельницького.</p> <p>Тема 6. Боротьба козацтва проти російського пригнічення і остаточна втрата української державності у кінці 18 ст.</p>

Тема 7. Українське національно-культурне відродження у 19 – на поч. 20 ст.

Тема 8. Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр.

Тема 9. Другий етап революції: Гетьманат Павла Скоропадського.

Тема 10. Україна у 20-30 рр. Голодомор-геноцид і сталінські репресії.

Тема 11. Україна в роки Другої світової війни (1939-45 рр.)

Тема 12. Україна в умовах доби «хрущовська відлиги» (1953-1964 рр.).

Тема 13. Політична активність українського громадянського суспільства наприкінці 80-х рр.

Тема 14. Проголошення незалежності України і розбудова суверенної держави.

Тема 15. Україна у ХХІ ст. Революція Гідності та боротьба українського народу проти загарбницької війни Росії.

II семестр

Тема 1. Феномен української національної культури. Характерні риси української культури. Українська культура як цілісна система.

Тема 2. Проблема етногенезу українців. Періодизація історії української культури. Археологічні культури на терені України .

Тема 3. Антична та скіфська складова української культури. Проблема генезису східнослов'янських племен.

Тема 4. Київська Русь у перспективі “Схід - Захід”. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства (X–XIII ст.)

Тема 5. Культурний розвиток України у складі Литовсько-Польської держави. Процес формування українського етносу. Ренесанс та його риси, образ нової людини епохи. Відгуки епохи ренесансу і гуманізму в Україні.

Тема 6. Козацтво як культурне явище. Самобутні риси культури Запорізької Січі

Тема 7. Українське бароко як нове світовідчуття. Специфіка українського бароко.

Тема 8. Епоха просвітництва – “Вік розуму ” – в українській історії. Розвиток освіти та наукових знань в Україні. Книгодрукування.

Тема 9. Генеза українського національного відродження. Початки піднесення галицького культурного розвитку.

Тема 10. Класицизм та романтизм на українському ґрунті. Розквіт культурного життя в Одесі.

Тема 11. Українська культура на зламі століть. Боротьба ідейних та художньо естетичних течій в українській культурі . Традиції та модерн 1900–1910 рр.

Тема 12. Культура України в першій половині ХХ ст. Суперечливість культурного процесу в Україні на початку 20-х рр. Принципи культурної політики радянської влади.

Тема 13. Доля національної культури в умовах тоталітаризму. Наслідки сталінського тоталітаризму для української культури. Деформації культурного процесу.

	<p>Тема 14. Національно-культурне відродження в Україні в 80-х – 90-х рр. та його особливості. Український культурний процес в еміграції. Особливості українського постмодернізму.</p> <p>Тема 15. Культуротворчі процеси в Україні в умовах незалежності. Основні проблеми та тенденції сучасного культурного розвитку в умовах повномасштабної війни РФ проти України.</p>
<p>Дидактичні методи</p>	<p>Методами навчання є лекції та семінарські заняття, інтерактивні заходи, обговорення; написання і обговорення студентських рефератів; актуальне обговорення військових подій, які відбуваються на території України через війну Росії.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).</p>
<p>Література</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бойко О.Д. Історія України: підручник. Київ: Академія, 2018. 717 с. 2. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Рижко В.А. Історія світової та української культури. К., 2010. 480 с. 3. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ: Портал, 2022. 408 с. 4. Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Кондратюк А.Ю. та ін. Культурологія. К., 2011. 280с. 5. Грушевський М. З історії релігійної думки на Україні. К.: Освіта, 1992. 6. Історія укр. культури / За ред.. І. Крип'якевича. К., 1994. 450с. 7. Історія укр. культури у 5 т. / Александрович В.С. та ін. - К., 2003. 8. Історія української та зарубіжної культури. Навч. пос. за ред. С.М. Клапчука та В.Ф. Остафійчука. К., 2000. 9. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. пос. у 3 ч. Львів, 2004. 10. Культура і побут населення України: Навч. Посібник./ В.І.Наулко, та ін. К., 1993. 11. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. Навч. пос. за ред. А. Яртися. Львів, 2005. 12. Лобас В., Легенький Ю. Українська і зарубіжна культура. К.,1997. 13. Магочій П.Р. Історія України / A History of Ukraine. Київ: Критика, 2007. 640 с. 14. Нарис історії культури України / М. В. Попович. 2-ге вид., Київ , 2017. 730 с. 15. Огієнко І. Українська культура. К., 1991.272 с. 16. Палій О. Історія України. Київ: К.І.С., 2015.594 с. 17. Пальм Н. Д. Історія української культури: навчальний посібник. Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. 296 с. 18. Плохій С. Брама Європи: історія України від скіфських воєн до незалежності/ пер. з англ. Романа Ключка. Харків,2016. 496 с. 19. Поліщук Є.П. Історія культури: короткий довідник. К.,

	<p>2000.</p> <p>20. Попович М. Нарис історії культури України: Навчальний посібник. К., 2001. 780 с.</p> <p>21. Попович М.В. Історія української культури. К., 2002.</p> <p>22. Семчишин М. Тисяча років української культури. К., 1993.</p> <p>23. Стьопін А. Електронний посібник з історії України. https://sites.google.com/site/historystiopin/.</p> <p>24. Стьопін А. Історія України: конспект лекцій. Одеса, «Фенікс», 2022. 120 с.</p> <p>25. Теорія та історія світової та вітчизняної культури: Курс лекцій. К.: 1993.</p> <p>26. Українська культура. Лекції за редакцією Д.Антоновича. К., 1993.</p> <p>27. Українська та зарубіжна культура. Навч. пос. за ред. М.М. Заковича та ін. К., 2000.</p> <p>28. Чорненький Я.Я. Культурологія: теоретико-практ. курс. К.,2007.</p> <p>29. Шевнюк О.О. Культурологія. Навч. посібник. 2-ге вид. К., 2005.</p> <p>30. Шейко В.М., Л.Г. Тишевська. Історія української художньої культури. Харків, 1999.</p>
<p>Додаткова література</p>	<p>1. В'ятрович В. Україна. Історія з грифом «Секретно». – Харків, 2017. 512 с.</p> <p>2. Сила м'якого знака, або Повернення Руської правди / За заг. редакцією Лариси Івшиної. К., 2011. 800 с.</p> <p>3. Джеймс Мейс. Ваші мертві вибрали мене. К.,2008. 672 с.</p> <p>4. Снайдер Т. Криваві землі: Європа між Гітлером і Сталіним: монографія. Київ: Грані-Т, 2011. 448 с.</p> <p>5. Корона, або Спадщина Королівства Руського / За заг. редакцією Л.Івшиної. К.: ТОВ «Українська прес-група», 2017. 696 с.</p> <p>6. Палій О. Короткий курс історії України. К., 2017. 464 с.</p> <p>7. Мельник А.І. Історія України: навч. посібник для студентів ВНЗ; М-во освіти і науки України, Чернігів. держ. ін-т економіки і управління. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 85, [2] с.</p> <p>8. АВЕ. До 100-ліття Гетьманату Павла Скоропадського /За загальною редакцією Лариси Івшиної. Видання перше. К.: ТОВ «Українська прес-група», 2018. 680 с.</p> <p>9. Енн Епплбом. Червоний голод. Війна Сталіна проти України. Київ: HREC PRESS, 2018. 440 с.</p> <p>10. Плохій С. Остання імперія. Занепад і крах Радянського Союзу; пер. з англ. Я. Лебеденка, А. Сагана. Харків: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. 512 с.</p> <p>11. Світлична В.В. Історія України: навч. посібник для студентів ВНЗ. 9-те вид., допов. Київ: Каравела, 2019. 407 [1] с.</p> <p>12. 100 найвідоміших українців / За ред.Ю.Павленка. К., 2005.</p> <p>Інформаційні ресурси Інтернету: Культура України // http://elib.nplu.org/ Нарис історії культури Укр. //</p>

	http://izbornyk.org.ua/popovych/narys.htm Історія України // www.izbornyk.org.ua Братко-Кутикинський О. Мова і ментальність // http://www.ukrcenter.com		
Технічне забезпечення	Облаштована відповідними меблями аудиторія; доступ до інтернет; доступ до платформи Zoom та ін.(у випадку дистанційного навчання); основна і додаткова література.		
Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Найвища оцінка
Екзамен	2	60	100
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	
82 - 89	B	дуже добре	
74 - 81	C	добре	
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Політика курсу			
Правила взаємодії	Політика навчальної дисципліни визначається положеннями ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації освітнього процесу.		
Додаткова інформація	Силабус дисципліни «Історія України та української культури» оновлено на засіданні кафедри філософії та гуманітарних дисциплін, погоджено колегією забезпечення якості освіти (протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол №14 від 04.07.2023).		